DD

1999

GENERAL STUDIES

Paper 2

Time : 3 Hours] *[Maximum Marks : 300*

INSTRUCTIONS

Each question is printed both in English and in Kannada.

Answers must be written in the medium specified (English or Kannada) in the Admission Ticket issued to you, which must be stated clearly on the cover of the answer book in the space provided for this purpose. No credit will be given for the answers written in a medium other than that specified in the Admission Ticket.

Candidates should attempt questions from all Sections.

The number of marks carried by each question is indicated at the end of the question.

The length of the answers should not, as far as possible, exceed the specification given at the end of each question.

ವಿಶೇಷ ಸೂಚನೆ : ಈ ಮೇಲ್ಕಂಡ ಸೂಚನೆಗಳ ಕನ್ನಡ ರೂಪಾಂತರವನ್ನು ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಕೊನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಲಾಗಿದೆ.

[Turn over

SECTION A

1. Discuss the constitutional position of the civil services in India, indicating how their impartiality and independence are ensured. Trace the growth of civil services in Karnataka. *(About 250 words)* *40*

OR

"The decision of the present government on the formation of three smaller states by bifurcating three bigger states is like opening a Pandora's Box with long-term and short-term implications."

While giving your comments on this, write a note on the present situation in Karnataka as regards border disputes and demands for separate statehood.

2. "Karnataka is the land of silk, sandal, coffee and gold." — Justify the statement with facts. *(About 250 words)* *40*

OR

What measures has the Government of India taken to attract foreign investment as part of a new strategy of industrial development in India ? What is the present industrial scene in Karnataka ?

3. Nuclear power stations present a distinct means of overcoming the power shortage in India. What is the present status of nuclear power generation in India and the pros and cons for future growth ? *(About 250 words)* *40*

OR

Bangalore has found a place among the top few cities in the world in the field of electronics. Elaborate on the achievements that have led to this honour and the contributing factors that have helped.

ವಿಭಾಗ A

1. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ನಾಗರೀಕ (ಸಿವಿಲ್) ಸೇವೆಗಳ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಾ, ಈ ಸೇವೆಗಳ ನಿಷ್ಪಕ್ಷಪಾತತೆ ಹಾಗೂ ಸ್ವತಂತ್ರತೆಗಳನ್ನು ಯಾವ ರೀತಿ ಖಚಿತಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿ. ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಈ ಸೇವೆಗಳು ಬೆಳೆದು ಬಂದ ದಾರಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆಯಿರಿ.

(ಸುಮಾರು 250 ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ) 40

ಅಥವಾ

"ಮೂರು ದೊಡ್ಡ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸಿ, ಮೂರು ಸಣ್ಣ ರಾಜ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುವ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸರ್ಕಾರದ ನಿರ್ಧಾರವು ಒಂದು ಕಷ್ಟಗಳ ಪರಂಪರೆಯನ್ನೇ ಆರಂಭಿಸಿದಂತೆ ಆಗಿದೆ (ಪಾಂಡೊರಾ ಡಬ್ಬಿಯನ್ನು ತೆರೆದಂತೆ). ಇದರಿಂದ ದೀರ್ಘಾವಧಿ ಹಾಗೂ ಅಲ್ಪಾವಧಿ ತೊಡಕುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಇವೆ."

ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಟೀಕೆಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾ, ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತವಾಗಿ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಗಡಿವಿವಾದಗಳ ಹಾಗೂ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರಾಜ್ಯ ಬೇಡಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ನೀಡಿರಿ.

2. "ಕರ್ನಾಟಕವು ರೇಷ್ಮೆ, ಶ್ರೀಗಂಧ, ಕಾಫಿ ಹಾಗೂ ಚಿನ್ನದ ನಾಡು." – ಈ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ವಾಸ್ತವಾಂಶಗಳೊಂದಿಗೆ ರುಜುವಾತು ಮಾಡಿರಿ. *(ಸುಮಾರು 250 ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ)* 40

ಅಥವಾ

ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ತನ್ನ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ನೂತನ ಕೌಶಲ್ಯದ ಭಾಗವಾಗಿ ವಿದೇಶಿ ಬಂಡವಾಳ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಆಕರ್ಷಿಸಲು ಯಾವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ ? ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿನ ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸನ್ನಿವೇಶದ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸ್ಥಿತಿ ಹೇಗಿದೆ ?

3. ಅಣುಶಕ್ತಿ ಸ್ಥಾವರಗಳು ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನೀಗಿಸುವಂಥ ಒಂದು ಸಾಧನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಅಣುಶಕ್ತಿ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತಾ, ಇದರಿಂದ ಭವಿಷ್ಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಮೇಲಿನ ಸಾಧಕ ಬಾಧಕಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿರಿ.

(ಸುಮಾರು 250 ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ) 40

ಅಥವಾ

ಭಾರತದಲ್ಲಿನ ಕೆಲವೇ ಅಗ್ರ ನಗರಗಳ ಪೈಕಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಇಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ಸ್ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಉನ್ನತ ಸ್ಥಾನವನ್ನು [illegible] ಇಂತಹ ಗೌರವ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಗುವಲ್ಲಿ ಕಾರಣವಾದ ಸಾಧನೆಗಳು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳಿಗೆ [illegible] ಅಂಶಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ.

[Turn over

SECTION B

4. Answer any ***two*** of the following : *(About 150 words each)* *20×2=40*

(a) Does calling for or holding a *bandh* by political parties tantamount to violation of the Fundamental Rights of individuals protected under Articles 19 and 21 of the Constitution ? Comment.

(b) Explain the role of Third World countries in the promotion of the New International Economic Order (NIEO).

(c) Write a note on the Rs. 1000 crore water resources plan evolved by the state of Karnataka.

(d) Can the President act independently of the advice of the Council of Ministers ? Elucidate.

5. Answer any ***two*** of the following : *(About 150 words each)* *20×2=40*

(a) How far has the Green Revolution been responsible for socio-economic changes in rural Karnataka ?

(b) Explain the factors of industrial location with special reference to Karnataka.

(c) What were the objectives of the public sector enterprises in India ? To what extent have they been met during the last two decades ?

(d) Discuss the role of infrastructure in the country's economic development.

6. Answer any ***three*** of the following : *(About 75 words each)* *10×3=30*

(a) What does the term 'Monsoon' imply ? Discuss the main characteristics of the summer rainfall and its significance in the agricultural economy of the country.

ವಿಭಾಗ B

4. ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡನ್ನು ಉತ್ತರಿಸಿರಿ *(ಪ್ರತಿ ಉತ್ತರ ಸುಮಾರು 150 ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ)* : *20×2=40*

(a) ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು 'ಬಂದ್' ಆಚರಿಸುವುದು ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಕರೆ ನೀಡುವ ಕ್ರಮವು ಸಂವಿಧಾನದ ಅನುಚ್ಛೇದ 19 ಮತ್ತು 21 ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ನೀಡಲಾಗಿರುವಂಥ ಮೂಲಭೂತ ಹಕ್ಕುಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿದಂತಾಗುವುದೆ ? ಟೀಕಿಸಿರಿ.

(b) ನೂತನ ಅಂತರರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ (NIEO) ಯನ್ನು ಪ್ರವರ್ಧಿಸುವಲ್ಲಿ ತೃತೀಯ ವಿಶ್ವ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ.

(c) ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯವು ರೂಪಿಸಿದ 1000 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಯ ಜಲ - ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ.

(d) ಸಚಿವ ಸಂಪುಟದ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಮೀರಿ ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿಯು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ಮಾಡಬಹುದೇ ? ವಿವರಿಸಿರಿ.

5. ಯಾವುದಾದರೂ ಎರಡನ್ನು ಉತ್ತರಿಸಿರಿ *(ಪ್ರತಿ ಉತ್ತರ ಸುಮಾರು 150 ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ)* : *20×2=40*

(a) ಗ್ರಾಮೀಣ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಆರ್ಥಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ತರುವಲ್ಲಿ ಹಸಿರು ಕ್ರಾಂತಿ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣಕರ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ ?

(b) ಕರ್ನಾಟಕವನ್ನು ವಿಶೇಷ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು, ಕೈಗಾರಿಕಾ ಸ್ಥಳ ನೇಮಿಸುವ ಆಧಾರಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ.

(c) ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ವಲಯದ ಉದ್ಯಮಗಳ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಯಾವುವಾಗಿದ್ದವು ? ಕಳೆದ ಎರಡು ದಶಕಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಈಡೇರಿವೆ ?

(d) ರಾಷ್ಟ್ರದ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಲಭೂತ ರಚನಾವ್ಯವಸ್ಥೆಯ (ಇನ್ಫ್ರಾಸ್ಟ್ರಕ್ಚರ್) ಪಾತ್ರವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಿರಿ.

6. ಯಾವುದಾದರೂ ಮೂರನ್ನು ಉತ್ತರಿಸಿರಿ *(ಪ್ರತಿ ಉತ್ತರ ಸುಮಾರು 75 ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ)* : *10×3=30*

(a) ಮುಂಗಾರು ಎಂಬ ಪದದ ಅರ್ಥವು ಏನನ್ನು ಧ್ವನಿಸುತ್ತದೆ ? ಬೇಸಿಗೆಯ ಮಳೆಯ ಮುಖ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಾ, ರಾಷ್ಟ್ರದ ಕೃಷಿ ಅರ್ಥವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಮೇಲೆ ಇದರ ಮಹತ್ವವನ್ನು ತಿಳಿಸಿರಿ.

[Turn over

(b) Describe the distribution and production of Iron ore or Manganese in the country.

(c) How has the topography of Karnataka state become helpful for the development of hydrc power projects ?

(d) The construction of Konkan Railway will be a boon for Karnataka. Why and how ?

7. Answer any ***two*** of the following : *(About 100 words each)* *20×2=40*

(a) India's progress in the development of satellites has been noteworthy. Describe India's status in the field.

(b) The recent developments in the car industry are a clear indication of high technology absorption by India from different parts of the world. Give your comments on the phenomenon.

(c) Doordarshan has played a major role in the spread of information to millions in the country. Elaborate on the role of this medium.

(d) Comment on the potential role of computers in the development of the country.

(b) ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕಬ್ಬಿಣದ ಅಥವಾ ಮ್ಯಾಂಗನೀಸ್ ಅದಿರಿನ ವಿತರಣೆ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ.

(c) ಕರ್ನಾಟಕದ ಜಲವಿದ್ಯುತ್ ಯೋಜನೆಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಇಲ್ಲಿನ ಮೇಲ್ಮೈ ಲಕ್ಷಣವು (ಟೋಪೊಗ್ರಫಿ) ಹೇಗೆ ಸಹಾಯಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ ?

(d) ಕೊಂಕಣ ರೈಲು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ನಿರ್ಮಾಣವು ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ವರದಾನವಾಗುವುದು. ಏಕೆ ಮತ್ತು ಹೇಗೆ ?

7. ಯಾವುದಾದರೂ ***ಎರಡನ್ನು*** ಉತ್ತರಿಸಿರಿ *(ಪ್ರತಿ ಉತ್ತರ ಸುಮಾರು 100 ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ) :* *20×2=40*

(a) ಉಪಗ್ರಹಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಪ್ರಗತಿಯು ಗಮನಾರ್ಹವಾಗಿದೆ. ಈ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಭಾರತದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ.

(b) ಕಾರು ಉದ್ಯಮದಲ್ಲಿನ ಇತ್ತೀಚಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯು, ವಿಶ್ವದ ವಿವಿಧ ಭಾಗಗಳಿಂದ ಭಾರತವು ಉನ್ನತ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೀರಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಪ್ರತೀಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ವಿದ್ಯಮಾನದ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನೀಡಿರಿ.

(c) ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಲಕ್ಷಾಂತರ ಜನರಿಗೆ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ತಲುಪಿಸುವಲ್ಲಿ ದೂರದರ್ಶನವು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸಿದೆ. ಈ ಮಾಧ್ಯಮದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಿವರಿಸಿರಿ.

(d) ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಗಣಕಯಂತ್ರಗಳು ವಹಿಸುವ ಪಾತ್ರದ ಸಾಧ್ಯತೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಿಳಿಸಿ.

SECTION C

8. Answer ***ten*** questions, selecting at least three from each of Groups I, II and III *(Answer to each question should be in about 25 words)* : *3×10=30*

GROUP I

(1) What is the longitude for Indian Standard Time ? What are the approximate boundary longitudes for Karnataka ?

(2) What was the approximate per capita income of Karnataka in 1997-98 at current prices ? How does it compare with the national average ?

(3) What are the ratios of Male/Female and Urban/Rural literacy in Karnataka ? What are the major implications of each ?

(4) Name the major wildlife sanctuaries of Karnataka. Of these, which are the ones covered by *Project Tiger* ?

(5) What has been the pattern of rise in the inflation rate during 1998 ? How is the inflation rate determined ?

GROUP II

(6) Name the years in which Article 356 has been imposed in Karnataka. Which are the states involved in this controversy recently ?

(7) How many MPs does Karnataka send to the Lok Sabha ? Of these, what is the party-wise break-up at present ?

(8) Which are the riparian states of the Krishna river ? What is the Almatti Dam controversy about ?

(9) What is Article 370 ? Why did the BJP fail to fulfil its manifesto commitment with regard to this Article ?

(10) Which are the states with two houses of legislature ? What is the number of seats in the Legislative Council of Karnataka ?

ವಿಭಾಗ C

8. ಸಮೂಹ I, II ಮತ್ತು III ಗಳಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದರಿಂದಲೂ ಕನಿಷ್ಠ ಮೂರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನಾದರೂ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ, ಒಟ್ಟು **ಹತ್ತು** ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತರಿಸಿರಿ.

(ಪ್ರತಿ ಉತ್ತರ ಸುಮಾರು 25 ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ) *3×10=30*

ಸಮೂಹ I

(1) ಭಾರತೀಯ ಮಾನಕ ವೇಳೆಯ ರೇಖಾಂಶ ಯಾವುದು ? ಕರ್ನಾಟಕದ ಅಂದಾಜು ಗಡಿ ರೇಖಾಂಶಗಳಾವುವು ?

(2) 1997-98 ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ, ಪ್ರಸ್ತುತ ಬೆಲೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಕರ್ನಾಟಕದ ಅಂದಾಜು ತಲಾ (ಪರ್ ಕ್ಯಾಪಿಟ) ಆದಾಯವೆಷ್ಟು ? ಇದನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಸರಾಸರಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದಾಗ ಕಂಡುಬರುವ ಅಂಶವೇನು ?

(3) ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪುರುಷ/ಮಹಿಳೆ ಹಾಗೂ ಪಟ್ಟಣ/ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಕ್ಷರತೆಯ ಅನುಪಾತಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿರಿ. ಈ ಎರಡೂ ಅನುಪಾತಗಳಿಂದ ಯಾವ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದು ?

(4) ಕರ್ನಾಟಕದ ಮುಖ್ಯ ವನ್ಯಜೀವಿ ಅಭಯಾರಣ್ಯಗಳನ್ನು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿರಿ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಭಯಾರಣ್ಯಗಳು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ಟೈಗರ್‌ನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ ?

(5) 1998 ರಲ್ಲಿ ಹಣದುಬ್ಬರದ ದರದ ಏರಿಕೆಯ ವಿನ್ಯಾಸ ಯಾವ ರೀತಿ ಇತ್ತು ? ಹಣದುಬ್ಬರದ ದರವನ್ನು ಹೇಗೆ ನಿಶ್ಚಯಿಸಲಾಗುವುದು ?

ಸಮೂಹ II

(6) ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಅನುಚ್ಛೇದ 356 ನ್ನು ಯಾವ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹೊರಿಸಲಾಗಿದೆ ? ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿವಾದಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಿರುವ ರಾಜ್ಯಗಳಾವುವು ?

(7) ಕರ್ನಾಟಕವು ಲೋಕಸಭೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಂಸತ್ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತದೆ ? ಪ್ರಸ್ತುತದಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಪಕ್ಷವಾರು ವಿವರ ನೀಡಿರಿ.

(8) ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿ ತೀರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ರಾಜ್ಯಗಳಾವುವು ? ಆಲಮಟ್ಟಿ ಅಣೆಕಟ್ಟಿನ ವಿವಾದವೇನು ?

(9) ಅನುಚ್ಛೇದ 370 ಅಂದರೇನು ? ಈ ಅನುಚ್ಛೇದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಭಾ.ಜ.ಪ. ವು ಏಕೆ ತನ್ನ ಚುನಾವಣಾ ಘೋಷಣೆಯ ವಚನಬದ್ಧತೆಯನ್ನು ನೆರವೇರಿಸಲು ವಿಫಲವಾಯಿತು ?

(10) ಶಾಸನಸಭೆಗೆ ಎರಡು ಸದನಗಳಿರುವ ರಾಜ್ಯಗಳಾವುವು ? ಕರ್ನಾಟಕದ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್‌ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಸ್ಥಾನಗಳಿವೆ ?

[Turn over

GROUP III

Write notes on :

(11) ISRO Satellite Centre

(12) India's Missile Programme

(13) *Dakshin Gangotri* and *Maitri*

(14) LASER

(15) Cryogenic Engines

ಸಮೂಹ III

ಇವುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಟಿಪ್ಪಣಿ ಬರೆಯಿರಿ :

(11) ಇಸ್ರೋ ಉಪಗ್ರಹ ಕೇಂದ್ರ

(12) ಭಾರತದ ಕ್ಷಿಪಣಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ

(13) ದಕ್ಷಿಣ *ಗಂಗೋತ್ರಿ* ಹಾಗೂ ಮೈತ್ರಿ

(14) ಲೇಸರ್

(15) ಕ್ರಯೊಜೆನಿಕ್ ಇಂಜಿನ್‌ಗಳು

15,000